

Zróżnicowanie dobrobytu i jakości życia w regionie południowym

Renata Ptak
Monika Wałaszek
Krzysztof Jakóbik

Urząd Statystyczny w Krakowie

Augustów, 3-4,09,2015

Zróżnicowanie dobrobytu i jakości życia w regionie południowym

- **Dobrobyt, dobrostan, jakość życia (oczekiwania, doświadczenia, świadomość).**
- **Relatywizm dobrobytu (w ujęciu czasowym – retrospekcja, przestrzennym – regionalnym, mentalny – pragnienia, materialny – ekonomiczny).**

Zróżnicowanie dobrobytu i jakości życia w regionie południowym

- **Bezpieczeństwo (-a),**
- **Zasobność,**
- **Zaspokojenie potrzeb (materialnych, zdrowotnych, emocjonalnych, duchowych, estetycznych),**
- **Zdrowie, długie życie, środowisko naturalne,**
- **Infrastruktura i dostępność dóbr, usług,**
- **Hierarchia wartości,**
- **Relacje z otoczeniem (innymi ludźmi), ...**

Zróżnicowanie dobrobytu i jakości życia w regionie południowym

- **Jakich użyć obiektywnych mierników, w celu oceny subiektywnych odczuć?**
(dyskusyjność i niejednoznaczność rozwiązań)
MEW (Measure of Economic Welfare), PKB, mierniki syntetyczne, ...
- **Rozwój społeczno ekonomiczny - a dobrobyt**
Pomiar stanu dobrobytu i jego zmian

Zróżnicowanie dobrobytu i jakości życia w regionie południowym

Rozwój regionalny

a regionalne zróżnicowanie poziomu rozwoju

Zróżnicowanie poziomu wyjściowego

Wzrost lub niwelowanie się różnic

Zmiany uwarunkowań i odniesienia

(wzrost gospodarczy +, wzrost zanieczyszczenia -)

Zróżnicowanie dobrobytu i jakości życia w regionie południowym

Porównanie homogeniczności stopnia rozwój wewnątrzregionalnego na przykładzie regionu południowego - analiza empiryczna na wybranych wskaźnikach ekonomiczno-społecznych.

**Małopolska - Śląsk
różne czy podobne?**

Zróżnicowanie dobrobytu i jakości życia w regionie południowym

Samocena sytuacji materialnej przez mieszkańców

Samocena sytuacji materialnej 2014	bardzo dobra	raczej dobra	przeciętna	raczej zła	zła
	%	%	%	%	%
	Region południowy	8,2	20,0	54,6	11,8
MAŁOPOLSKIE	6,7	20,7	56,9	11,4	4,3
ŚLĄSKIE	9,3	19,5	53,0	12,0	6,1

Źródło: Dane GUS – Bank Danych Lokalnych, stat.gov.pl/bdl/

Zróżnicowanie dobrobytu i jakości życia w regionie południowym

Porównanie stopnia rozwoju wybrane charakterystyki

Stopa bezrobocia	2014
	%
Region południowy	9,7
MAŁOPOLSKIE	9,9
Podregion 20 - krakowski	9,5
Podregion 21 - m. Kraków	5,2
Podregion 22 - nowosądecki	13,4
Podregion 23 - oświęcimski	12,1
Podregion 24 - tarnowski	12,5
ŚLĄSKIE	9,6
Podregion 44 - bielski	8,5
Podregion 45 - bytomski	14,3
Podregion 46 - częstochowski	13,6
Podregion 47 - gliwicki	8,9
Podregion 48 - katowicki	6,9
Podregion 49 - rybnicki	9,0
Podregion 50 - sosnowiecki	12,6
Podregion 51 - tyski	5,6

Udział bezrobotnych w ogólnej ludności w wieku produkcyjnym	2014
	%
Region południowy	6,3
MAŁOPOLSKIE	6,6
Podregion 20 - krakowski	5,5
Podregion 21 - m. Kraków	4,6
Podregion 22 - nowosądecki	8,5
Podregion 23 - oświęcimski	6,9
Podregion 24 - tarnowski	7,9
ŚLĄSKIE	6,1
Podregion 44 - bielski	5,6
Podregion 45 - bytomski	7,5
Podregion 46 - częstochowski	8,7
Podregion 47 - gliwicki	5,8
Podregion 48 - katowicki	5,3
Podregion 49 - rybnicki	4,8
Podregion 50 - sosnowiecki	7,1
Podregion 51 - tyski	3,8

Zróżnicowanie dobrobytu i jakości życia w regionie południowym

Porównanie stopnia rozwoju wybrane charakterystyki – wyposażenie gospodarstw

Wybrane dobra	samochód osobowy	telefon komórkowy	komputer osobisty z dostępem do Internetu
	%	%	%
Region południowy	62,1	93,9	72,8
MAŁOPOLSKIE *	63,9	92,5	72,7
ŚLĄSKIE *	61,0	94,9	72,9

Zróżnicowanie dobrobytu i jakości życia w regionie południowym

Porównanie stopnia rozwoju wybrane charakterystyki – zdrowie i długość życia

Oczekiwany dalszy czas trwania życia Trwanie życia*	mężczyźni			kobiety		
	ogółem			ogółem		
	0	30	60	0	30	60
	2013	2013	2013	2013	2013	2013
	lata	lata	lata	lata	lata	lata
Region południowy	73,4	44,5	18,9	80,9	51,5	23,6
MAŁOPOLSKIE	74,8	45,7	19,5	82,0	52,6	24,3
ŚLĄSKIE	72,4	43,6	18,4	80,1	50,8	23,1
Region południowy *	73,4	74,5	78,9	80,9	81,5	83,6
MAŁOPOLSKIE *	74,8	75,7	79,5	82,0	82,6	84,3
ŚLĄSKIE *	72,4	73,6	78,4	80,1	80,8	83,1

Zróżnicowanie dobrobytu i jakości życia w regionie południowym

Porównanie stopnia rozwoju wybrane – Małopolska (2012) – przekrój powiaty ziemskie

Korelacje Oznaczone wsp. korelacji są istotne z $p < ,05000$
 N=19 (Braki danych usuwano przypadkami)

Zmienna	Ludność	w wieku produkcyjnym	wykształcenie wyższe	nakłady w mln zł	podmioty ogółem	PIT
Liczba ludności	1,000000	0,999921	0,983357	0,974619	0,990650	0,966977
L.L. w wieku produkcyjnym	0,999921	1,000000	0,984790	0,976732	0,991654	0,968738
L.L. z wyksz. wyższym	0,983357	0,984790	1,000000	0,995328	0,996339	0,993658
nakłady inwest. Pryw. w (mln zł)	0,974619	0,976732	0,995328	1,000000	0,991259	0,989345
podmioty gosp. ogółem	0,990650	0,991654	0,996339	0,991259	1,000000	0,986649
Wpływy z PIT	0,966977	0,968738	0,993658	0,989345	0,986649	1,000000

Zróżnicowanie dobrobytu i jakości życia w regionie południowym

Dla Małopolski zarówno uwzględnienie powiatów grodzkich – dużych miast – jak i ich wykluczenie daje analogiczne rezultaty.

Obliczenia wykonano także dla województwa Śląskiego uzyskując analogiczne wyniki.

Co to oznacza w kontekście homogeniczności regionalnej, poziomu rozwoju i dobrobytu?

Zróżnicowanie dobrobytu i jakości życia w regionie południowym

Wnioski:

**Oddziaływanie polityki regionalnej,
(dokumenty i działania strategiczne o charakterze inwestycyjnym),
w tym środków finansowych na politykę spójności
prowadzi do wyrównania poziomu rozwoju
ekonomicznego w ujęciu regionalnym,
zaś w mniejszym stopniu w obszarze pozostałych
wskaźników jakości życia.**

Zróżnicowanie dobrobytu i jakości życia w regionie południowym

Wnioski:

Ale przyczynia się do tego także istotnie –

- duża mobilność zasobów pracy (ludzkich),**
- a także kapitału,**

co da się zaobserwować na terenie regionu południowego.

Zróżnicowanie dobrobytu i jakości życia w regionie południowym

Dziękuję za uwagę